

Handläggare:
Boris Amsköld, 08-508 29 084

Till
Miljö- och trafikroteln

Ekoism framför Egoism – Köp tillbaka Fortum?

Svar på remiss från Miljö- och trafikroteln (Dnr 303-1997/2009).

Sammanfattning

Koncernledningen anser att produktion och distribution av el, värme, gas och kyla ska hanteras av marknadens aktörer. Koncernledningen bedömer att ett återköp av Fortums andel i AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholm stad (Fortum Värme) i nuläget inte är ett realistiskt alternativ. Koncernledningen avstyrker sålunda såväl förslaget om att pröva ett återköp av Fortum Värme samt att utreda frågan om att Stockholm kommun ska starta ett energibolag i syfte att utveckla miljövänliga alternativ. Koncernledningen föreslår istället att en fortsatt vidareutveckling, i syfte att nå stadens miljömål, sker inom stadens hälftenägda Fortum Värme.

Ärendet

Miljö- och trafikroteln har remitterat *motion (2009:39) Ekoism framför egoism – köp tillbaka Fortum?* till bland annat Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB:s remissvar har skrivits fram i samråd med stadsledningskontorets stab.

I motionen föreslår Karin Wanngård (s) att kommunfullmäktige beslutar att utreda frågan om att Stockholms kommun ska starta ett energibolag i syfte att utveckla miljövänliga energialternativ. Vidare föreslår Karin Wanngård att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms kommun ska pröva om ett återköp av Fortum skulle bidra till möjligheten att nå stadens miljömål samt gynna konsumenterna.

Bakgrund

När den svenska energimarknaden avreglerades 1996 förändrades villkoren för energibolagen och för dess ägare, vilket medförde att energimarknaden genomgick en snabb konsolideringsprocess.

Kommunfullmäktige beslutade 1998 att godkänna en överenskommelse mellan Stockholm Stadshus AB och IVO Energi AB (sedermera Fortum), om ett samgående mellan Stockholm Energi AB och Gullspång Kraft AB. Stadens syfte med affären var bland annat att öka Stockholms Energi AB:s möjligheter att klara konkurrensen på en avreglerad marknad samt att genom samgåendet skapa ett långsiktigt samarbete där synergieffekter kan tas tillvara fullt ut av de båda ägarna. Ytterligare ett skäl var att ett nytt slagkraftigt bolag skulle ge bättre förutsättningar för en fortsättning av Stockholm Energi AB:s framgångsrika miljöarbete och samtidigt ge stockholmarna en säker och prisvärd energiförsörjning.

Partena var överens om att det nya bolaget, Birka Energi AB, skulle uppfattas som det ledande energibolaget när det gäller integrering av *miljöaspekter* i affärsutvecklingen.

Som ett led i att garantera stockholmarna ett långsiktigt och stort inflytande över infrastrukturen och produktionen av värme, kyla och gas tecknades i juni 1998 en politisk överenskommelse mellan socialdemokraterna, moderaterna, vänsterpartiet och folkpartiet. Överenskommelsen innebar att partierna gemensamt eller var och en för sig ska tillse att staden upprätthåller ett femtioprocentigt inflytande i Birka Energi:s dotterbolag ”Värme”. Överenskommelsen gäller till avtalets upphörande, d. v. s. till och med 31 december 2015.

I kommunfullmäktiges budget för 2001 och 2002 beslutades att stadens andel i Birka Energi AB ska säljas så snart det bedöms affärsmässigt lämpligt.

I december 2001 beslutade kommunfullmäktige att godkänna en överlåtelse av stadens femtioprocentiga andel av aktierna i Birka Energi AB till Fortum, för 14,5 mdkr. I uppgörelsen med Fortum behöll Stockholm stad sitt femtioprocentiga ägande i dotterbolaget, ”Birka Värme” (sedermera AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholm Stad), i enlighet med den politiska överenskommelsen.

Formerna för samarbetet mellan staden och Fortum regleras i ett konsortialavtal. Av konsortialavtalet framgår att parterna är överens om att bolaget skall bedrivas affärsmässigt och på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med finansiella mål och andra mål. Samarbetet ska vila på affärsplaner om 3-5 år, vilka löpande ska anpassas till marknadens förändringar. Verksamheten ska vara inriktad på en *stark miljöprofil*.

Vidare var parterna överens om att Fortum Värme ska konsolideras finansiellt och skattemässigt i Fortumkoncernen samt att Fortum ensamt ska lämna ytterligare finansiering som kan behövas för att Fortum Värme ska kunna driva sin verksamhet enligt gällande affärsplaner och styrelsens beslut.

Aktierna i Fortum Värme Holding samägt med Stockholm Stad ägs enligt följande:

<u>Ägare</u>	<u>Andel aktier/andel</u>	<u>Andel röster</u>
Fortum	Stamaktier/90,1%	50,1 %
Staden	<u>Preferensaktier/9,9%</u>	<u>49,9 %</u>
Summa	100%	100%

Därutöver innehar staden teckningsoptioner, vilka berättigar till teckning av det antal stamaktier i Fortum Värme som krävs för att staden ska erhålla 50 % av kapital och röster. Optionsrätten ger möjlighet att i december 2015 utnyttja optionerna i samband med att konsortialavtalet upphör. Om avtalet inte sägs upp av någon part förlängs avtalet i 5 år.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser i likhet med motionären att arbetet med utveckla miljövänliga energialternativ är av största vikt.

Koncernledningen vill poängtera att Fortum Värmes *vision* fram till år 2030 är att kundernas efterfrågan, samhällets styrsystem och Fortum Värmes satsningar sammantaget ska leda till en hållbar värmeförsörjning som är:

resursneutral

där all värme ska utvinnas i första hand ur energi som annars går till spillo och i andra hand ur hållbara uttag av förnybar energi

klimatneutral

där klimatpåverkan ska minimeras i första hand genom utbyte till klimatneutrala bränslen, återstående utsläpp neutraliseras

Inom Fortum Värme har ett intensivt arbete startats som ska föra verksamheten mot visionen. Redan år 2015 kan den, redan idag, låga användningen av fossila bränslen ha halverats jämfört med idag, något som kommer att bidra till Stockholm stads ambitiösa klimatiskapolitiska målsättning uppnås.

För att föra verksamheten mot denna vision har Fortum Värme i sina utvecklingsplaner, i första hand, satt in åtgärder i de egna produktionsanläggningarna för att uppnå en klimatneutral produktion senast år 2030. I Fortum Värmes planer ingår vidare att uppföra en ny avfalls- och biobränsle driven anläggning i Brista, där en ansökan om miljötillstånd lämnats in. Vidare kommer en ansökan om en ny eller modifierad anläggning för kraftvärme med biobränslen och returbränslen i Hässelby att inges i början av år 2010.

Koncernledningen anser att produktion och distribution av el, värme, gas och kyla ska hanteras av marknadens aktörer. Koncernledningen bedömer att ett återköp av Fortums andel i Fortum Värme i nuläget inte är ett realistiskt alternativ. Vid en värdering av Fortum Värme som gjordes för några år sedan värderades bolaget till ca 30 mdkr. Värdet av bolaget idag torde överskrida denna värdering. Ett återköp av Fortum Värme kräver således en investering som uppgår till lägst 15 mdkr. Dessutom ger avtalet mellan Fortum och staden ingen möjlighet till återköp förrän avtalet upphör i december 2015.

Koncernledningen avstyrker sålunda såväl förslaget om att pröva ett återköp av Fortum Värme samt att utreda frågan om att Stockholm kommun ska starta ett energibolag i syfte att utveckla miljövänliga alternativ. Koncernledningen föreslår istället att en fortsatt vidareutveckling, i syfte att nå staden miljömål, sker inom stadens hälftenägda Fortum Värme.